

**DAT ZAY IK OOK:
OF HET
MANIFEST VAN
ENGELAND
TEGEN DE...**

Nicolaas Hoefnagel

DAT ZAY IK OOK:
OF HET
MANIFEST VAN *ENGELAND*
TEGEN DE
NEDERLANDEN

In Boertig Rym Gebragt:

Bestaande in een SAAMEN-SPRAAK;
TÜSSCHEN KLAAS de MELKBOER
van de Slooterweg en MARITJE
Zayn WAYF.

Dis Stukje kan geleezen, en eeven als de Groen-
Landsehe Memorie, met een Straadavische Stem
gezongen worden.

Voor REKENING van den
UITGEEVER Gedrukt
In SLOOTEN.

By de Uitgever dezès zyn mede te bekomen:

Alliantie en Tractaat van dito, tusschen Groot Brittannië en de Nederlanden.	f : 5 : 8
Algemeene Staatskundige Konstplaat van 1780, zynde een verzameling van 15 Platen, over de tegenwoordigen Oorlog, met de nodige Verklaringen in het Hollands of Fransch.	1 : 4 :
Antwoord op het Manifest van Engeland.	1 : 6 :
Beschryving van Breda, met Platen	10 : 10 :
Brief over het verbod van de Noordhollandsche Kaas niet in Frankryk te mogen voeren.	1 : 6 :
Brief over de Declaratie van Engeland tegen de Nederlanden	1 : 5 : 8
Brief over de Aanspraak aan het Volk van Nederland	1 : 3 :
Dit Brieven over en weder gewisseld tusschen een Rotterdammer en Amsterdammer Heer, over het uitgekome Plan van een Negotiatie, ten behoeven van het Congres van Noordamerika, Waarin de Vaderlander onbewimpeld hun waar belang aangeetoond word.	1 : 4 :
Het zuivere vaderlands Zonnelycht, bescheineende de beide Werken, het Politieck Systema der Regeringe van Amsterdam, en het daar tegens uitgekome gen aamt het waare dog licht onder de Zinspreuk: Die Leugens spreekt zo voor als naar, word niet geoordeeld als spreek hy waar.	1 : 6 :
Konst van den Oorlog, behelzende alle de Krygsverrigtingen, 2 Deel.	1 : 3 :
Kort Dagverhael der Reize van Gustavus de III door de Nederlanden, met het Pourtrait.	1 : 16 :
Levensgevallen van J. P. Jónas, met het Pourtrait.	1 : 12 :
Manifest van Engeland.	1 : 4 :
Onpartijdige Aunmerkingen op de Memorie van de Ridder York, van den 21 Maart 1780.	1 : 4 :
Plan ter verbetering van Neerlands Zeezeenen.	1 : 2 :
Politique Weegschaal, over de Memorie van York, van den 19 November 1779.	1 : 6 :
De Schimmen van de Ruiter en andere Zeehelden.	1 : 6 :
Staet en Uitrekening der Winsten, die op de Oorlog-Scheepen door elk Persoon getrokken worden	1 : 12 :
Staatskundig Schuitpraafje over de Memorie van de Keizerin van Rusland.	1 : 6 :
Tafreel der Dwaasheid, of Aëtieboek van 1720, vol Platen. in een Eng. Band.	10 : 10 :
Vrye moedige Gedachten op de Memorie van York, van den 21 Maart 1779.	1 : 3 :
Dito van den 8 October.	1 : 4 :
Spaansch Kaper-Reglement.	12 :
Vaderlandsche Nieuwstydng. Leezer, een Weekchrift, uitgegeeven in de Jaare 1779 en 1780.	1 : 16 :

DAT ZAY IK OOK
OF HET
MANIFEST VAN ENGELAND
TEGEN DE
NEDERLANDEN.

M A R I T J E

Wel Klaas! is dat nouw thuis te koomen?
Uis *Japik Neef* en *Pieter Oomen*
Die waere over 't uur reeds thuis.
En dat weer Dronken! welk ien kruis;
Weer heb jy in ien Gat estooken?

K L A A S.

Ik heb tot zweetens toe esprooken,
Van de Oorlog mit de Engelsman.

M A R I T J E.

Wel Ja, deer weet jay waynig van;

K L A A S.

Ik waynig zegje? ik zel toonen,
Dat in deus Kop nog harsens woonen.

M A R I T J E

't Zel allegaar weer gekheid zayn,
Geen maar Nae bed, de Brandewayn
En de Jannever zel weer spreekken,
Jay hebt te diep in 't Glas ekeeken,
Weer is het Melkgeld, geef het hier?

A 2

K L A A S

K L A A S.

Jay bint ien onverdraeglyk dier!
Strak krayg jay Geld, maar ... hoe zelt weezen.
Hoor eerst Rays wet ik heb Eleezen.

M A R I T J E.

Wel Nou?

K L A A S.

Gae zitten op jou Krent.

M A R I T J E.

Deer zit ik dan.

K L A A S.

Jouw is bekend
Hoe de *Engelsman* geweun te schraepen,
Uis Scheepen, steeds kwam weg te kaepen:
Zo erg, dat het Laykt nergens nae,
In hoor, nouw kwam *America*
Ongs Burgemeesters an te bieden.
Weetje —, as 't iens kwam geschieden,
Dat zay krek even iens as way,
Geraeke mogte Vrank en vray,
As goeje Vriengden saam te handelen.

M A R I T J E.

jae, wil maer nee jou bed toe wangdelen.

K L A A S.

Nouw wil ik *Marri* niet nee Bedt:
Ik zeg jay op mayn reede let.
Ik zel jou wongderen verhaelen,
Hoe ien *Americaan*.

M A R I T J E.

Jou Maelen
Vervseld my al.

K L A A S.

(5)

K L A A S.

Nouw Luiſter dan?

Viel in de Hangd der *Engelsman*:
De Man hiet *Louweris* zo zay zeggen;
En had...pa... pieren.

M A R I T J E.

Gae wer Leggen.

K L A A S.

Van zeeker veurwaerd van *Accoord*
Nog bay hum op het Schip an boord,
Deer deur (*dat kan Jay zelver giſſen*,)
Zo kon 't den *Engelsman* niet miſſen,
Of merkt de Gehayme zaak
Van *Burgemeesters*.

M A R I T J E.

Ja toe maak,

Als dat Jay maar te bed komt Leggen,

K L A A S.

Neen luiſter, wet ik meer zel zeggen,
Hoe de *Engelsman* mit Stoute praat,
Beſchuldigde de *Magieſtraat*
Van *Ainſterdam*, mit ien *Oratie*,
Ik weet de Hiele *Predicatie*,
Geef maer geduld.

M A R I T J E.

't Zel as de Reſt.

Meest Gekhayt zayn.

K L A A S.

Hoe! 't *Malleveſt*!

Van *Keuning Jooris*? wil jou *Schaemen*!

A 3

Die

Die praet komt jou niet te betaemen,
Maer luister dan hoe het begint.

„ Geduurende, ongs hiel bewind,
„ Was ongs gedrag wet men mag praeten,
„ Als vrienden mit de Heeren Staeten,
„ Was Jayluy ways, gelayk Jay plag,
„ Zo bleef die Vriendschap heede nag
„ Wangt het was goed veur bay de gaar,
„ Maar deur ien Factie, die thans haer
„ An Vrankryk houde moet Jay weeten
„ Zo is 't mit ongs zaak escheeten. „

M A R I T J E,

Dat zou de Keuning zegge Vent?

K L A A S.

Ik bin gien Hoofsche Tael ewent:
De inhoud kom ik maer ontvouwen.
„ Hay zayt, way niet ter goejer trouwen,
„ Mit hum mier handelen, „

M A R I T J E.

Zayt hay dat?

Dat Liegd hay dubbeld deur zyn Gat.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. Dan komt hay spreken,
„ Schoon Vrankryk kwam de vriendschap breeken,
„ En hay in Oorlog hum bevond,
„ As dat hay ongs steeds Trouw bestond;
„ Ongs Scheepvaert, nimmer kwam te hingderen.

M A R I T J E.

Dats goeje praet veur klayne kingderen.
Uis Heerschap het mayn lelt verteld,
As dat het Droevig was esteld,
Zo as uis Engeland komt berooven,
En hayk, hum wil ik wel gelooven.

K L A A S.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. Dog hoor wet Geur,
 „ De *Keunig* zayn Ambassadeur,
 „ (Zo zayt hay) zagt steeds weg te ruimen,
 „ De twist,

M A R I T J E.

Ja hiele mooye pruimen!
 Eerst uys besteelen 't gaet zo niet.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK " toen ist eschied.
 „ (*Zayt de Morazie mit veul Fränjen*)
 „ Dat *Vrankrayk* kreeg de hulp van *Spanjen*,
 „ Dat gansch gien reede dunkt hay kreeg."

M A R I T J E.

Iens meer as Hongderd, dat hay zweeg,
 Was beeter, Foey! dat is ien leugen.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK " toen hay toen teugen,
 „ Al dat Volk niet kon bestaen,
 „ Toen sprak zayn Knecht ons *Staeten* aan,
 „ Dat die; zo as was ofgesprooken
 „ Hum helpen zoude."

M A R I T J E.

'k hebt gerooken,
 „ Eerst uize Geld jer leen te geeven,
 „ En dan nog Helpen daer beneeven,
 „ Wel *Jooris* buur wou 'er wel an,
 „ Wet Zay den *Staet* zeg lieve Man?

K L A A S.

Neen Marie! Neen ik kan jou Nukken,
 'k gae wet, Slaepen —

A 4

M A

M A R I T J E

Hoe zeld Lukken?

Neen Man, gy raakt niet nae jou Neft,
 Vertel nog wet van 't *Malleveft*.
 Mayn dunkt gay zayt nou niet befchonken,

K L A A S.

Ay! in zo ftrak, toe was ik dronken;
 't Was al nae bed, Nae bed toe Klaes.

M A R I T J E.

Dat komt jay maakte zoon geraes.
 Maer nouw begin jay goet te praeten.

K L A A S.

Hoor dan hoe *Fouris* onnze Staeten,
 „ Toe douwde, wy niet als 't behoord,
 „ Aan hem thangs hielde onnze woord.
 „ Wangt twee Jaer fprak hay zayn verloopen,
 „ Dat ik mayn kop fteeds hebbebrookten,
 „ Door Jozep mayne trouwe knecht,
 „ Dat jay may hielp, dog wat hay zegt,
 „ Of babbeld, alles kon niet baeten,
 „ Men antwoord niet ”

M A R I T J E.

Ongs Heeren Staeten

Die weeten beft in welk gevaer
 Way zelfs zayn, dats ummers waar?

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK.” Toen dorft hay zeggen,
 „ En an den Staet te Laftenleggen.
 „ Als dat zay Nergens agt op flaen
 „ Van 't geen zy hadden aangegaen,
 „ Bay 't fluiten mit hum van Tractaeten.”

M A R I T J E.

Leet hay zo van zayn zelve praeten
 Die *Keuning* van dat dieve Rayk.

K L A A S.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. wangt daer is blayk,
 Hoe dikwayis hay ons kwam berooven,
 Die nouw zo Schreeuwd.

M A R I T J E.

'k Zou 't gelooven,
 Hoe heeft hay Schipper Jaep edaen?
 Mit henkers veur zyn gat te slaen.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. nog meerder kuuren,
 „ Hay zay, dat way aan *Vrankrayk* Stuuren
 „ Veul Ammunaijtie, in meer Goed;
 „ Het geen dat Hum veul nadeel doet,
 „ Ja dat way *J O N E S* en zayn knechten,
 „ Die hum zo Duivels dorst bevegten
 „ In *Texel* hebbe toegestaen,
 „ Om mit zayn buit daer in te gaen
 „ Jae dat zay zelf daer Wagten hielen,
 „ Om of te loeren hoe de kielen
 „ Van *Jooris* buur was haer gedrag,
 „ 't Geen den *Staet* niet doen en mag,
 „ Zay *Jooris*, „

M A R I T J E.

Wel wil hay ongs Heeren,
 Dan zeggen hoe men moet Regeeren?
 't Was beeter, hay zayn zelf bekeek.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. „ Hay zay het bleek
 „ Hoe dat den *Staet* haer Ongderdaenen,
 „ Te saeme mit de *Frangschen* Haenen
 „ Hiel in *Oostingje* hield verstantd,
 „ Tot groot naedeel veur *Engelangd*.

A 5

„ Hoe

„ Hoe alle hulp was toegebracht
„ An zayn Rebblend Slegt geslagt,
„ Van Volk dat daer kwam in te loopen,
„ Om heure prayzen te verkoopen.
„ Dit zayd hay, Strayd mit uyze trouw, „

M A R I T J E.

Jae maer mischien, dat *Fooris* wou
Ons door zayn Snoo vervloekte Streeken,
Veul veurdeel uit de Hangden breeken.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. Wangt al die praet,
Is om dat Amstels Magistraet,
Hum was te leep, om ongs te deeren.

M A R I T J E.

Dat strekt tot roem dier braeve Heeren.

K L A A S.

DAT ZAI IK OOK. Dat 's wel gevat.
Ja dat ik nouw ien Glaazie had,
Ik zou ep 't welzayn van de *Staeten*,
Ongs lieve *Prings* en *Maegistraeten*
lens drinken.

M A R I T J E.

Dat zel straks geschien,

K L A A S.

„ Hoor *Fooris* Buur, liet vorder zien,
„ 't Eerste Artykel (*woordelayk nae*)
„ Vang 't Plan, dat mit *America*
„ In ongherhangdeling was enoomen:
„ In dat ik hoop, dat iens volkoomen
„ In Stant geraekt, tot *Hollands eer*. „

M A R I T J E.

Wel dat gund uis, Ongs Lieve H E E R,

K L A A S

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. „ Voort ging hy zeggen,
 „ Mit Jaer en Datum uit te leggen,
 „ Wangneer het Ongdernoomen is,
 „ En gaf ongs Pengfionaeis
 „ De fchuld, hay had bevel gegeven
 „ Tot deuze zaek. „

M A R I T J E.

Wel van mayn leeven

Zag ik gien dommer Volk meer;
 Gaf hay aen deuze Brave Heer
 De fchuld? die niets heeft ongdernoomen
 Of 't is van hooger hand gekoomen.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. „ Ook zay hay dat,
 Veurnaeme Leeden vang de Stad,
 Deer deel in hebbend, zelfs roemde,
 In niet ien Mayt de zaek verbloemde.

M A R I T J E.

Die weldoet, die verbloemd gien zaek,
 Maer als men Steeld, dat elk roept wraek
 Als *Jooris* doet, dan moet men draijen.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. Hay zag graag krayen
 Zayn haen, die, trotsche kaelen Keuning
 Op dat hay in ongs Neerlangds weuning,
 De Baes kon speulen mit zayn Aëtie,
 „ Veul minder, dat hay Kattie Faëtie;
 „ Kreeg, zo hay dogt men hum moft doen,
 „ Deerom zay hay, floeg hay aen 't woen,
 „ Dat men 't hem niet omsunft zou bakken. „

M A R I T J E.

Lact hay zayn Kwaadhayd, Vray nit kakken,

K L A A S.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK.

M A R I T J E.

Wel wat jay zegt?

K L A A S.

„ Voorts miende hay, had hay het Regt,
„ Hay *Kattefactie* kon verwagten,
„ In dat hay vast had die gedagten,
„ Gestraft, zou zayn deur uize staet,
„ De Braeve Amstels Maegistraet.
„ Maer Ja vayf weeken leggen klaegen,
„ Had hay gien straf nag op zien daegen.
„ In deerom zayd hay, dat mischien,
„ Uis *Staet* dat Plan ook gaeren zien.”

M A R I T J E.

Wel dat geloof ik, zou ik denken,
’t zal duizenden het Brood nag schenken,
Of winne doen, zo ’t Plan gaet door.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. ” Voorts brengt hay voor,
„ Dat ’t aynd van Trouw was, in Tractaeten
„ Zo ’t Amsterdam wierd toegelaeten.
„ En zo dit dus bleef ongestraft.”

M A R I T J E.

Wel wet of deuze *Dog* al *Blaft*.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. ” Toen zay hay mannen,
„ Hoor hoe den *Staet* kwam suemen spannen,
„ Mit volk dat mayn naam onteerd,
„ In teugen mayn, stout Rebelleerd,
„ Ja Hay, zay, dat na luid der wetten,
„ Den *Staet* moest tragten te beletten,
„ Dat Plan niet deuring, en hay kreeg,
„ Zayn *Kattefactie*.”

MA-

M A R I T J E.

Wel ter deeg,
Laet hay die by de Drommel haelen.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. " Hay ging of maelen,
„ Dat het te meer most vinden plaets,
„ By uis en hum, as trouwe Maats:
„ Maar Wayl den Staet dat niet beletten,
„ Zo zouw hay hum deer teugen zetten,
„ In ongs op onze Kruimel kist,
„ Kloppen dat jeroop het wist!
„ Jae dat hay middelen zel beraemen,
„ Om ongs te straffen nae betaemen,
„ In reeds deur ienen Brief van daag,
„ Zayn Knecht de weet deed, die den Haag
„ Most ruime."

M A R I T J E.

Wel laet hum loopen,
Alwou de Vend hum op gaen knoopen,
Dat raekt ongs niet.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK.

Maer' luister nouw, wet veur gefpook,
Van malle praet hay uit durst laeten,
„ Hay wenschte (zayd hay) dat de Staeten.
„ Ien goeje Rezoluytie nam,
„ In dat zay 't magtig Amsterdam,
„ Slechts Lieten in de pekel steeken.

M A R I T J E.

Dat 's aerdig van hum uit Ekeeken],

Ik

Ik loof het wel, den Armen Held,
 Zou graeg an 't Amsterdamsche Geld;
 Zayn hangden wel iens blauwe willen,
 Wayl hay hêt zaynê ging verspillen.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. Maer hoor nou iens,
 Hoe 't Blad nouw keerd, op 't onverzins,
 „ Hoe Bars hayspreekt; hay komt weer buygen;
 „ In op het vriendelâykst betuygen;
 „ Dat hay de vreedê zo niet haet,
 „ Of as ongs *Neerlangs* trouwe Staet,
 „ Het ien en angder laete vaeren,
 „ In doen, zo as reeds veele Jaeren,
 „ Geschied is. in, Gebruiklayk was,
 „ Dat hay dan alles in de As
 „ Van de vergeetelhayd zou Smooren. „

M A R I T J E.

Ja om ongs Hangdel weer te flooren.
 Zeg is dat Mallevest nouw uit?

K L A A S.

Neen nouw komt eerst het regt besluit,
 Van Keuning *Jooris* en zayn Raeden,
 Maar — Leet ik eerst mayn layf wat laeden

M A R I T J E.

Neen maak mayn eerst de Rest bekend,

K L A A S.

K L A A S.

„ De Kenning in den Raed Prezend,
 „ Die heeft dan Ayndelayk beflöoten,
 „ Om ongs, zayn trouwe bongdgenooten,
 „ (Zo hay zayd) hum gedaen veul hoon,
 „ Deer veur te geeven, Uys, ongs loon.
 „ Jae gaf bevel om ongsz Scheepen,
 „ Nae zayne Roofnest toe te Sleepen,
 „ In dat noemd hay, een Schae verhael.

M A R I T J E.

„ In ik zeg het is dieven tael.

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK

M A R I T J E.

Foey ik kan beeven,

K L A A S.

Jae dat bevel heeft hay gegeeven,
 „ Aan Hongden, uit zayn Doggen kot
 „ Op Dief, Moerd, Rovey verzot,
 „ An Kaepers welkers Kromme Hangden,
 „ Veur lang, ons Scheepen reeds aanrangden;
 „ In zo ik hoor zo heeft hay al,
 „ Verschayde kieten in de Val;
 „ Van ongs, die van gien Oorlog wilsten.
 „ Wet dunkt jou, zeg, van Jooris listen?

M A

M A R I T J E.

Dat hay gien Trouw nag Deugd meer kend,
Die zo door list, de Wetten Schend,

K L A A S.

DAT ZAY IK OOK. Maar wil nou denken,
Dat Jay beloofd hebt in te Schenken,
Ik heb nouw mayn verhael gedaen
Daer kan een Frissen dronk op staen.

